

Dujardin Karel - (†1678); holandský maliar zlatého veku maliarstva a grafik; narodil sa v Amsterdame a ako mladý odišiel do Talianska, kde sa pripojil k skupine *Bentvueghels*, medzi ktorou mal prezývku Barba di Becca – „kozia brada“ alebo Bokkebaart; v Taliabnsku dosiahol prvé umelecké úspechy; hoci urobil niekoľko portrétov a niekoľko historických a náboženských obrazov, väčšina z jeho prác sú malé talianske krajinky so zvieratami a roľníkmi a iné žánrové scény; pozri *holandskí maliari zlatého veku*, *holandskí grafici zlatého veku*, *animalieri/umelci zvierat*, *holandskí maliari žánroví*, *holandskí krajinári*, *amsterdamskí umelci*, *Bentvueghels* (členovia)

https://en.wikipedia.org/wiki/Karel_Dujardin

<https://www.google.sk/search?q=Karel+Dujardin&espv=2&biw=1856&bih=995&tbs=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjKnuaFj5TOAhVB1iwKHbMhBvoQiR4IgE&dpr=1>

K. Dujardin: Kain a Ábel (17.st.)

K. Dujardin: Ecce homo (17.st.)

K. Dujardin: Palla Athena na návštěve u Invidie (1652)

K. Dujardin: Zastávka cigáňov (17.st.)

K. Dujardin: Chlapec fúka mydlové bubliny. Alegória na pominkuteľnosť a krátkosť života (1663)

K. Dujardin: Odpočinok pri talianskej krčme (17.st.)

K. Dujardin: Kalvária (17.st.)

K. Dujardin: Regenti Spinhus New Werkhuis v Amsterdame (skupinový portrét, 1669)

K. Dujardin: Taliánski komedianti (1657)

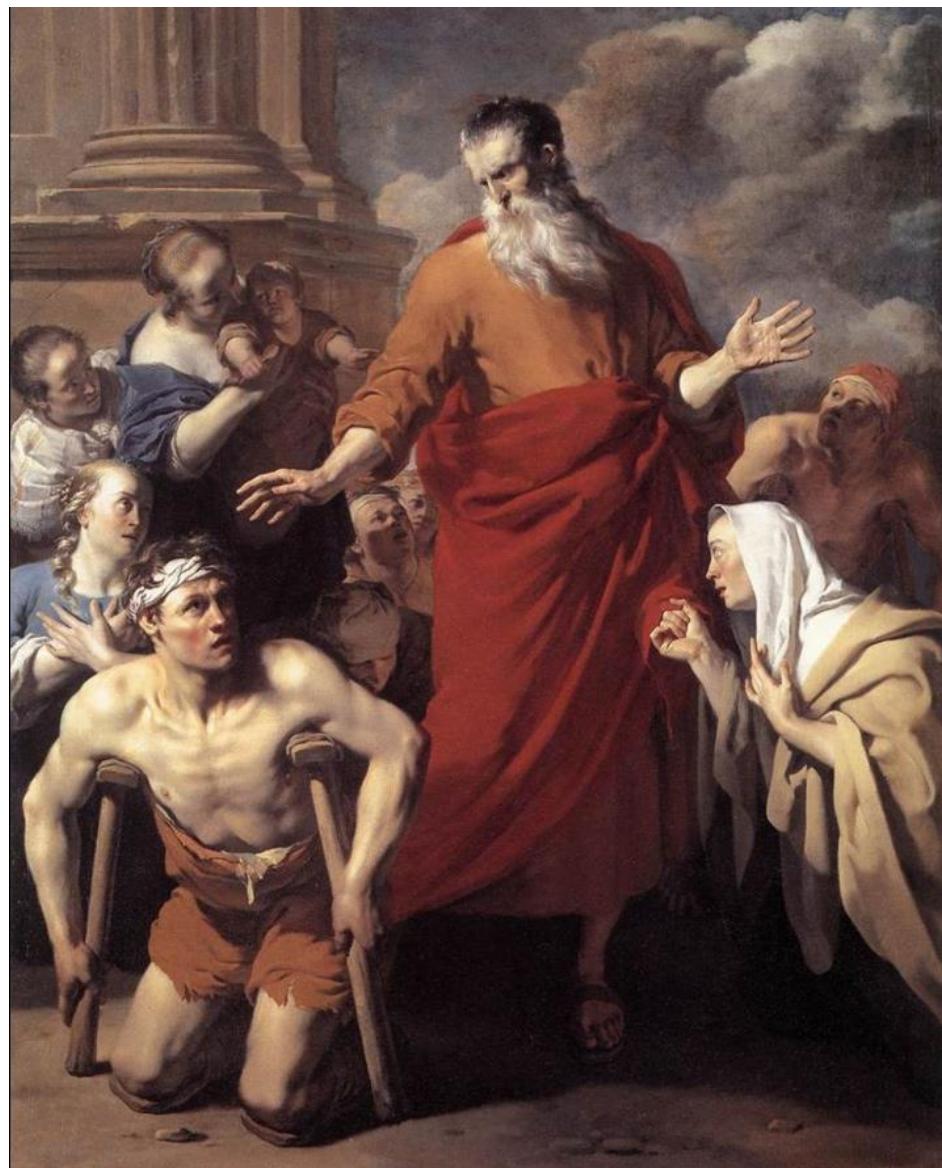
K. Dujardin: Kováč podkúva vola (1650)

K. Dujardin: Choré kozľa (17.st.)

K. Dujardin: Hagar a Izmael v divočine (1662)

K. Dujardin: Sv. Pavol uzdravuje chromého v Lystre (1663)

K. Dujardin: Tobiáš a anjel (1660)

K. Dujardin: Predstavenie Commedia dell'Arte (1657)

dukát - zlatá benátska minca, razená od 1285, rozšírená v strednej Európe; pozri *florén*

duktus - lat. *ductus* – „ťah, vedenie, rys“

1. v *typografii* sila stopy nástroja, použitého na písanie, daná pomerom hrúbky ťahu k výške *písma*; pozri *serif*

2. rukopisný ťah zjavný z použitia nástroja pri bezprostrednej realizácii diela (*maliarstvo, sochárstvo, grafika*); osobná zvláštnosť umelcovho *rukopisu* daná napr. nanášaním farby, vedením štetca, spôsobom pokladania farby, vedením čiar apod.; pozri *faktura*

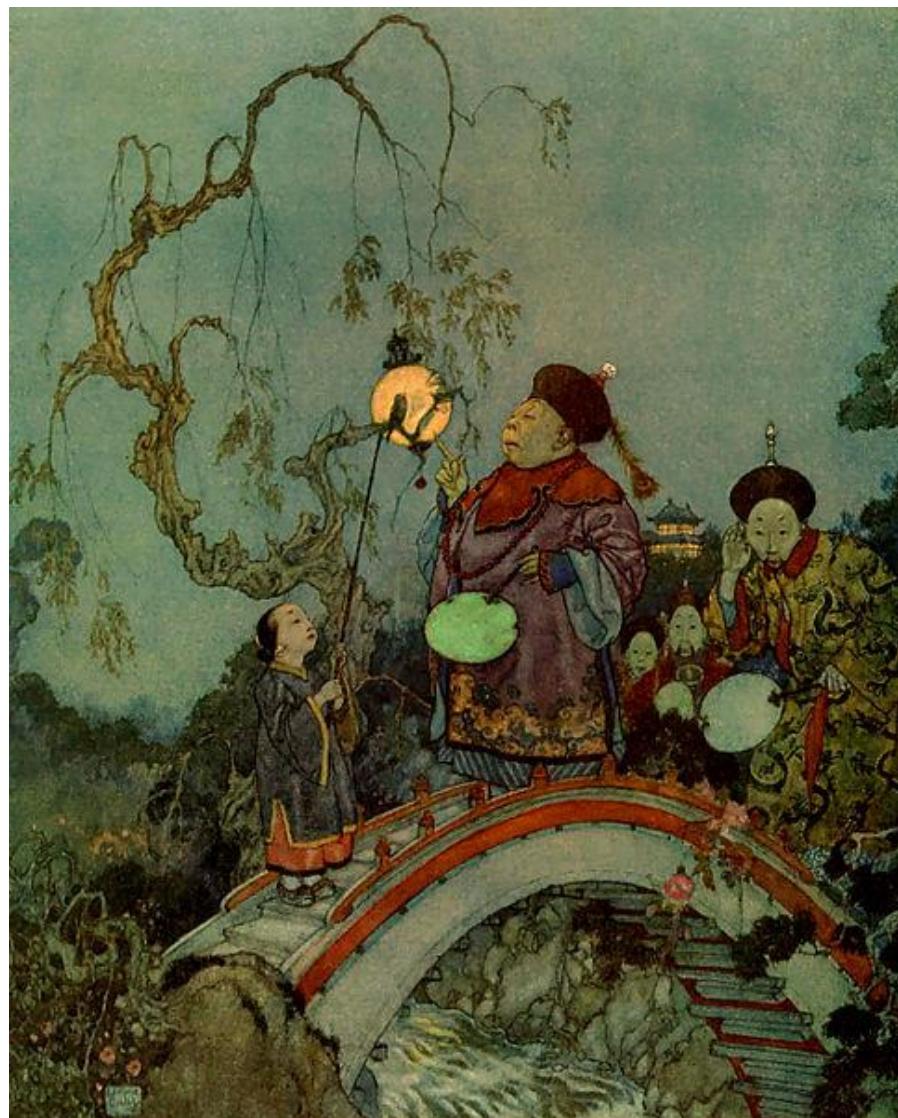
dula - Biederlmann v spúvislosti s heslom *jablko*: *plod*, v rôznych tradíciách spolu s plodom *figovníka* alebo *granátovým jablkom* zastupoval *jablko zo stromu poznania*, ktoré Orient nepoznal; pozri *symboly číselné: 5*

Dulac Edmund - (†1953); bol francúzsky ilustrátor časopisov, kníh a dizajnér poštových známok; pozri *francúzski ilustrátori*

http://en.wikipedia.org/wiki/Edmund_Dulac

E. Dulac: Rajská záhrada

E. Dulac: Slávik (ilustrácia rozprávky, 1911)

E. Dulac: Malá morská víla (ilustrácia rozprávky, 1911)

Dullahan - Bezhlavý jazdec

Dulle Griet - tiež *Mad Meg*; postava holandského folklóru, stelesnenie hriechu *lakomstva* (pozri *avaritia*); vystupuje ako žena oháňajúca sa mečom, nesúca košík alebo strieľajúca; jej chamtivosť bola tak veľká, že sa nebála zaútočiť na samotné peklo, aby si vydobyla svoju korisť; okrem iného bojovala s démonmi, ktoré viedol trojhlavý *Kerberos*, strážca pekla

A. Teniers: Dulle Griet (1640)

Dumját - Damietta

Dumont François - (†1726); francúzsky sochár

F. Dumont: Titán zasiahnutý bleskom

Dumont François - (†1831); francúzsky miniaturista a dvorný maliar Ľudovíta XVI., Marie Antoinetty, Ľudovít XVIII. a Charles X.

[http://de.wikipedia.org/wiki/Fran%C3%A7ois_Dumont_\(Maler\)](http://de.wikipedia.org/wiki/Fran%C3%A7ois_Dumont_(Maler))

Dumuzi - staršie sumerské pomenovanie *Tammuza*; tvoril dvojicu s *Inannou, boh plodnosti a vegetácie*; bol uctievany ako *strom života* (Biedermann v súvislosti s heslom *strom*); pozri *sumerskí bohovia*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Dumuzi>

Dumuzi a Enkimdu - sumerský literárny útvar vo forme zvady týchto dvoch bohov o to, kto sa ožení s bohyňou

Inannou; hádka končí víťazstvom *Dumuziho*; pozri *Adónis*

Dunaj - posvätná rieka kmeňov *Dákov/Getov*; pred odchodom do boja z nej pili; pozri *Slovensko*

Stredoeurópsky grafik z 2. polovice 17.storočia: Bratislava z juhu (medirytina, veduta, 1680-1695)

J. E. Fischer z Erlachu: Pohľad na viedenský Palais Althan-Pouthon od Dunajského kanála (1720)

J. E. Mansfeld, A. Wenzely: Vodný vír na Dunaji (lept, 18.st.)

C. von Klettenhoffen Klette: Panoráma dunajskej krajiny s hradom Devín (akvarel, 1830-1840)

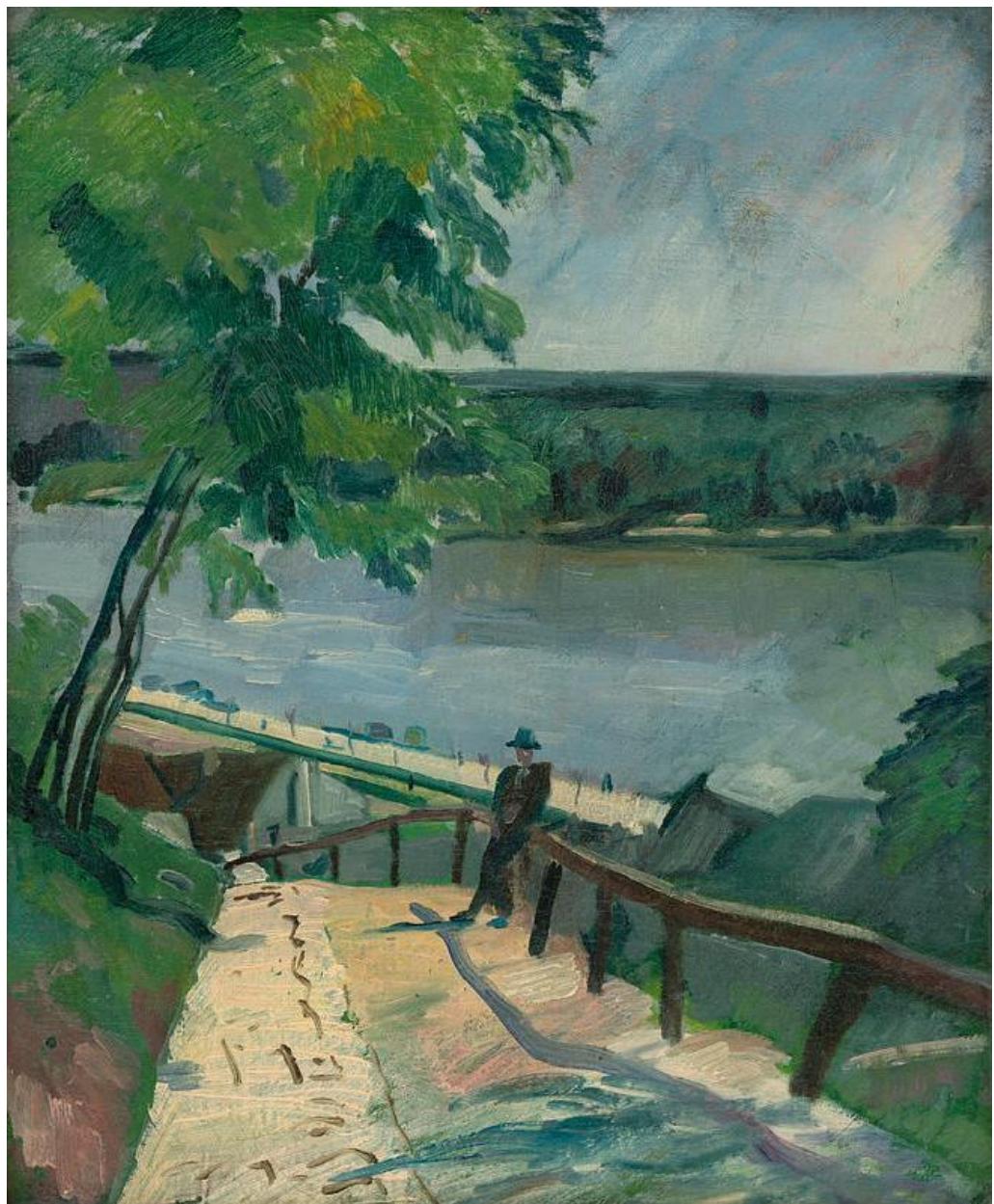
J. Krutek: Rybársky domec na Dunaji (1942)

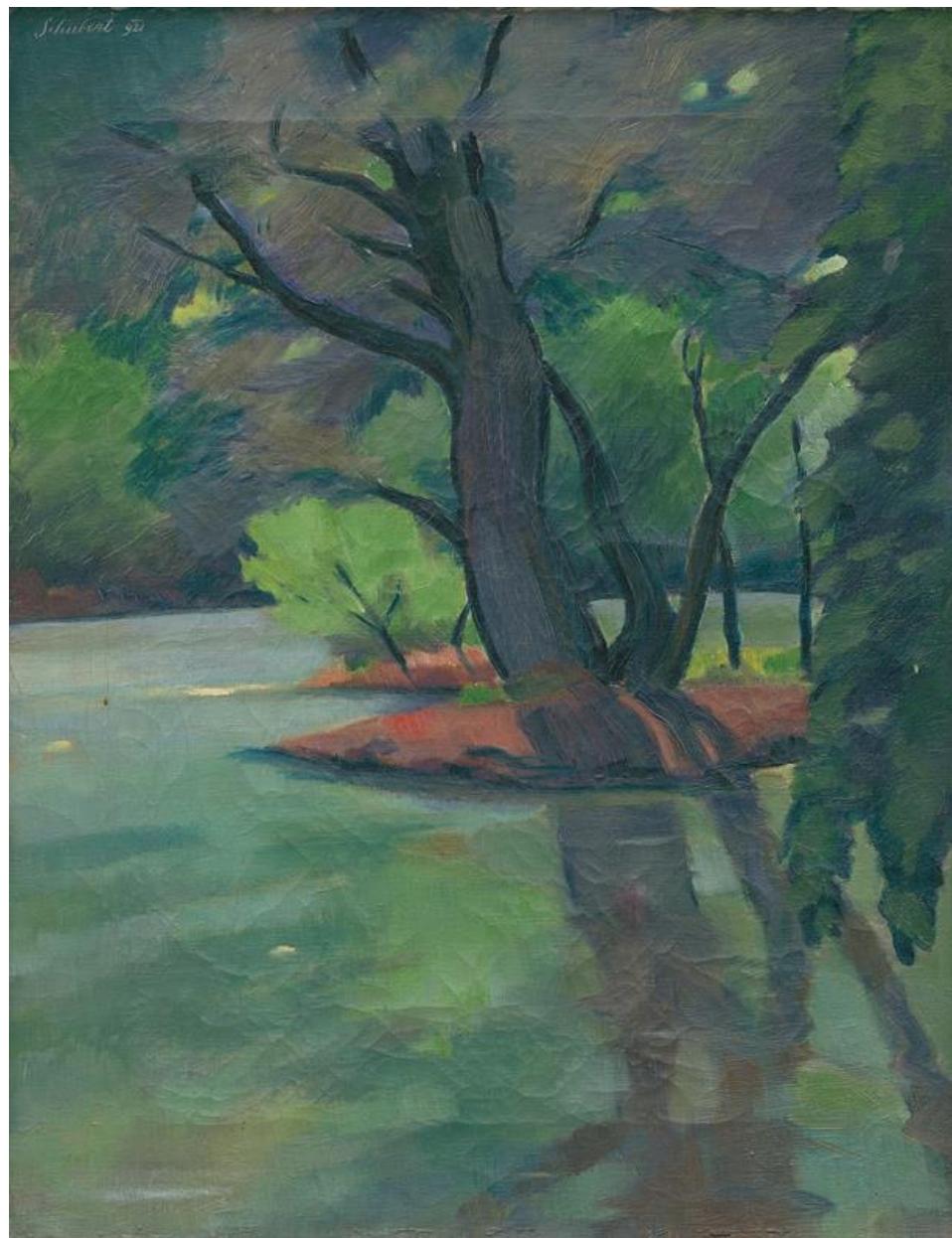
L. Medňanský: Nákladná loď na brehu Dunaja (1880-1900)

G. Zierer: Parník na Dunaji (1870-1870)

J. Schubert: Krajina od Dunaja (1930-1939)

J. Schubert: Mítve rameno Dunaja (1921)

J. Koreszka: Mŕtve rameno Dunaja pri Bratislave (1930)

J. Koreszka: Rybári na mŕtvom ramene Dunaja (1928-1929 okolo)

A. Djuračka: Mŕtve rameno Dunaja (okolo 1930)

Dunajec - pozri *Slovensko*

<https://sk.wikipedia.org/wiki/Dunajec>

J. J. Müller: Krajina z povodí Dunajca (1801-1825)

dunajská škola - podunajská škola

tzv. **dunajský jazdec** - jazdecké božstvo v oblasti Dunaja okolo 2.st.; obdobný **tráckemu héroovi**
Dunajský Ladislav Július - (†1904); maďarský sochár (László Gyula Dunaiszky); syn sochára V.
Dunajského; predstaviteľ akademického klasicizmu; pozri *maďarskí sochári*

L. Dunajský: Podobizeň spisovateľa a národného buditeľa Jozefa Kornela Viktorína

dunajský sloh - podunajská škola

Dunajský Vavrinec - (†1833); maďarský sochár (maďarským menom Dunaiszky Lőrinc); zakladateľ známej sochárskej rodiny, otec *L. J. Dunajského*; prvé vedomosti získal u otca, od 1800 v rezbárskej dielni M. Bargera v Banskej Bystrici; roku 1804 študoval na výtvarnej akadémii vo Viedni, súčasne navštboval súkromnú Exnerovu kresliarsku školu; od roku 1809 žil v Pešti, kde mal väčšiu dielňu, v ktorej vytvoril sochárske kompozície, najmä sakrálne, dekoratívne a náhrobníkové práce, kríže, kazateľnice, oltáre a ľ. umiestnené hlavne v Pešti, ale aj v slovenských mestách (Banská Bystrica, Nitra, Bratislava a ľ.); vyšiel z domácej rezbárskej tradície a po štúdiach akceptoval klasicistické princípy tvorby oživené neskorobarokovými reminiscenciami; pozri *maďarskí sochári*

http://sk.wikipedia.org/wiki/Vavrinec_Dunajsk%C3%BD

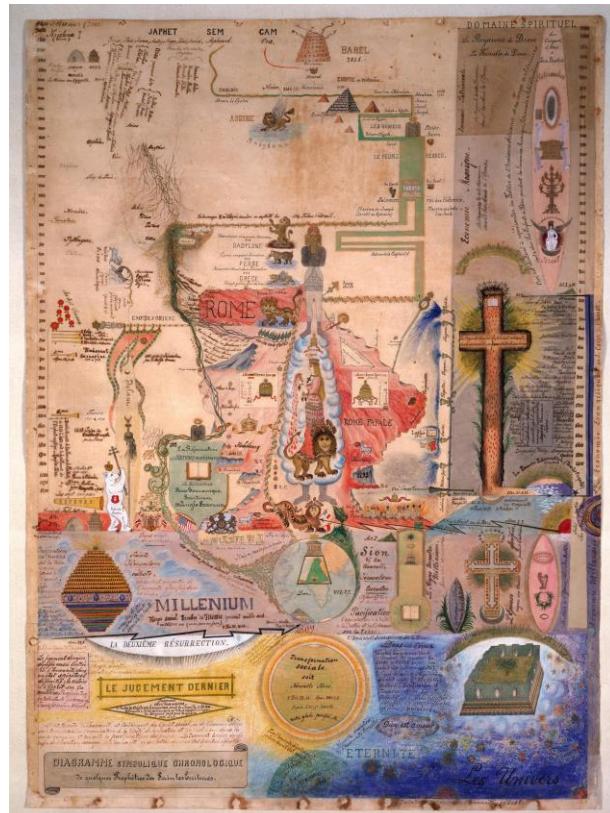
Dunant Henry - (†1910); švajčiarsky obchodník a sociálny aktivista; počas pracovnej cesty v roku 1859 bol svedkom následku bitky pri Solferine

http://en.wikipedia.org/wiki/Henry_Dunant

[http://en.wikipedia.org/wiki/File:Battaglia_di_Solferino_\(Henry_Dunant\).jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Battaglia_di_Solferino_(Henry_Dunant).jpg)

H. Dunant: Bitka pri Solferino (1860)

Henry Dunant: Zjavenie (Jána), ako predpovedať (1890)

Duncan John - (†1945); škótsky maliar; hoci jeho práca je stále silne zakorenena v hnúti *prerafaelistov*, existujú určité grafické kvality, ktoré ju odlišujú od jeho súčasníkov; je prirovnávaná ju k secesii,

zatiaľ čo námety čerpá z keltskej mytológie; kritikmi umenia je Duncan všeobecne označovaný ako symbolista; bol zasnenej, mystickej povahy, čo ho viedlo k presvedčeniu, že objavil svätý grál v Glastonbury; bol tiež členom Edinburghskej Teozofickej spoločnosti

[http://en.wikipedia.org/wiki/John_Duncan_\(painter\)](http://en.wikipedia.org/wiki/John_Duncan_(painter))

<http://vacioesformaformaevacio.blogspot.sk/2012/11/john-duncan.html> (obrazy)

https://www.google.sk/search?q=Duncan+John&espv=2&biw=1858&bih=995&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=H3_aVKWaEMTuUqKig_gH&ved=0CE8QsAQ&dpr=1

https://www.google.sk/search?tnid=0opvYECa2E0kPM:&docid=fEU0NvsLG6ap3M&bih=995&biw=1838&q=st+bride+john+duncan&tbo=isch&imgil=J81RAR59kd74bM%253A%253BirdqARoucoejHM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fvacioesformaformaevacio.blogspot.com%25252F2012%25252F11%25252Fjohn-duncan.html&source=iu&pf=m&tbs=simg:CAESCQnSim9gQJrYTQ&fir=J81RAR59kd74bM%253A%25252C&imgurl=CAESCQnSim9gQJrYTQ&imgref=J81RAR59kd74bM%253A%25252C&usg=_8bX-U1ueW9N4AHA5v0DHCJX6PIQ%3D&tbnh=0&tbnw=0&ved=0ahUKEwjEkZDg25LNAhVJMBoKHeE-B7MQyjcISg&ei=kBBVV8SJK8ngaOH9nJgL#imgrc=6BC_nSFNbRga2M%3A&tbnh=0&tbnw=0

J. Duncan: Sv. Brígita Írska (1913)

J. Duncan: Klaňanie troch kráľov (1915)

Duncan Fergusson John - (1961); škótsky umelec a sochár, považovaný za jedného z hlavných umelcov škótskej koloristiskej maliarskej školy

http://en.wikipedia.org/wiki/John_Duncan_Fergusson

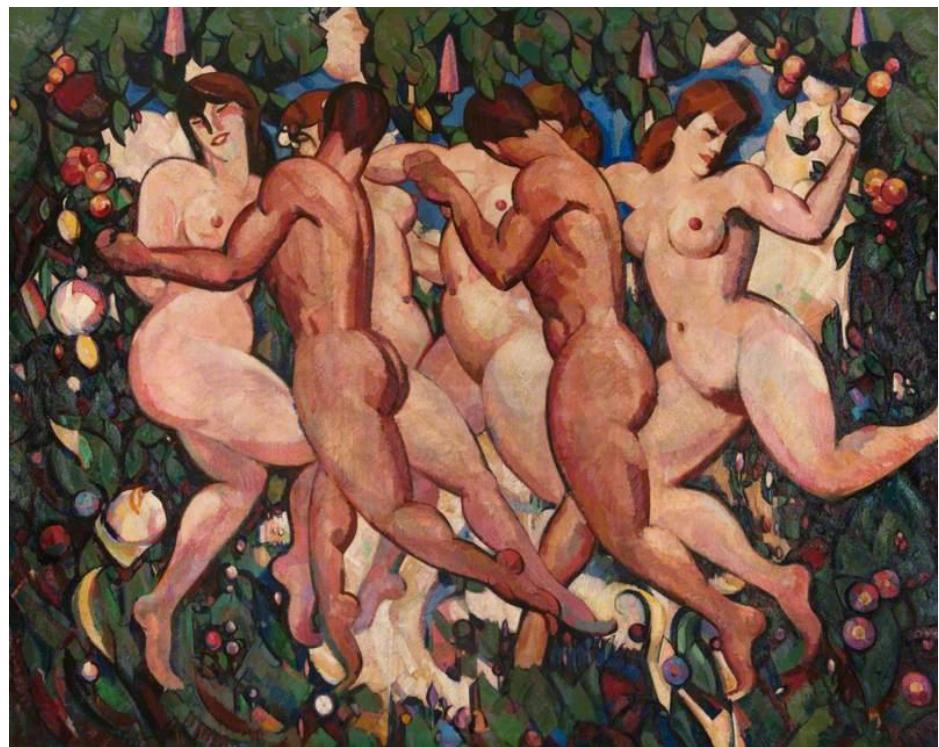
<http://www.cdpaintings.com/john-duncan-fergusson/les-eus-by-john-duncan-fergusson-c-1910/>

https://www.google.sk/search?q=Duncan+John&espv=2&biw=1858&bih=995&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=H3_aVKWaEMTuUqKig_gH&ved=0CE8QsAQ&dpr=1#imgdii=_&imgrc=JVLiTFSvE7lgM%253A%3BPuAk2a7WCVD9M%3Bhttps%253A%252F%252Fconchigliadivenere.files.wordpress.com%252F2011%252F02%252Fjohn-duncan.jpg%3Bhttps%253A%252F%252Fconchigliadivenere.wordpress.com%252F2011%252F03%252F01%252Fjohn-duncan-1886-1945-scottish%252F%3B600%3B441

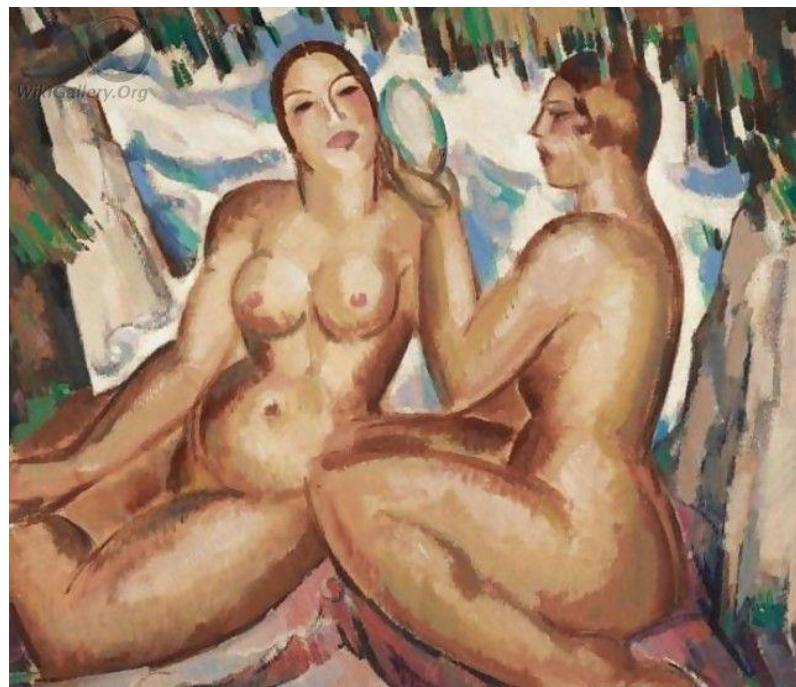
https://www.google.sk/search?q=Duncan+Fergusson+John&espv=2&biw=1858&bih=995&tbo=isch&imgil=0TxyprD83p_M-M%253A%2523BjU6NHC_njRajoM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.snipview.com%25252Fq%25252FJohn%2525252520Duncan%2525252520Fergusson&source=iu&pf=m&fir=0TxyprD83p_M-M%253A%25252CjU6NHC_njRajoM%25252C_&usg=_hz8rfb4fQ1FykU2YPKhZhfW-GgE%3D&dpr=1&ved=0CCwQyjc&ei=toPaVIXFHMj3ULCvrgB#imgdii=_&imgrc=0TxyprD83p_M-M%253A%3B3QfrA3aeX2se8M%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.christies.com%252Flotfinderimages%252Fd55604%252Fjohn_duncan_fergusson_complexity_mrs_julian_lousada_d5560415h.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.christies.com%252Flotfinder%252Fpaintings%252Fjohn-duncan-fergusson-complexity-mrs-julian-lousada-5560415-details.aspx%3B314%3B340

J. Duncan Fergusson: Pani Julian Lousada (1915)

J. Duncan Fergusson: Tanec (1910)

J. Duncan Fergusson: Kúpajúce sa zrkadlom (20.st.)

Dunkarton Robert - (†1817); londýnsky rytec aktívny v rokoch 1770-1811; začínať ako portrétista, vystavoval na Society of Artists a Kráľovskej akadémii medzi r. 1768-1779, načo prestal vystavovať a sústredil sa na rytiny

Robert Dunkarton (rytec) podľa Rembrandta: Judáš vracia tridsať strieborných (mezotinta, 1791)

Robert Dunkarton (rytec) podľa Rembrandta: Judáš vracia tridsať strieborných (detail, 1791)

Dunstan - v rokoch 960-978 cantenburský *arcibiskup*, jeden z najvýznamnejších reformátorov anglosaskej cirkvi; zakladal mnohé *kláštory* a riadil ich po vzoru sv. *Benedikta* (pozri *benediktíni*); energicky presadzoval *vzdelávanie duchovenstva*, čím chcel posilniť autoritu cirkvi; vypracoval anglický *korunovačný obrad* ako kresťanský myšlienkový *rituál*, v ktorom zdôraznil, že panovník vládne z *vôle božej*; posledné roky života strávil *pedagogickou činnosťou* v *Cantenbury*; bol zručným *kovotepcom* a vynikajúcim *hudobníkom*; jeho hrob patril až do zavraždenia Tomáša Becketa v roku 1170 medzi najobľúbenejšie *pútnické* miesta; Dunstanovým *atribútom* sú *kliešte*, ktorými podobne ako *Eligius* držal na nos *diabla*; pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*